

PERIÒDICH SATIRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

L. BARRAU.

Debuta en la lluyta artística donant un impuls tan brau, que ahir ningú 'l coneixia y avuy tot es en Barrau. Té talent, es jove encara, y son pinzell laboriós promet honra per la patria y per ell renóm gloriós.

UN NEGOCI BÉN MONTAT.

Los fabricants de caixas de mort se fan una competència terrible, desesperada.

No pot portarse á major extrém la lluyta per la vida, basada en la mort del próxim. Perque, bèn considerat, se tracta de un dels poch articles que tenen lo consum limitat per las circumstancies, y per lo mateix tan es que risquin com que rasquin: de la propaganda que fan, dels oferiments que presentan, de la encesa competència que s' ha declarat entre ells no 'n prové l' augment de un sol parroquiá, morintse la mateixa gent que 's moriria y gastantse 'ls mateixos atauts que 's gastarian, si 's resignessin á estarse tranquils á la botiga, esperant que anéssin á buscarlos.

No es alló dels anuncis de *trajes* que fan venir ganas de comprarne dos, en lloch d' un, quan la baratura 'ns sorprén y 'ns incita.

Lo *traje de fusta* es l' últim que usa l' home, y per ser l' últim, no se 'n adquireix més que un per individuo.

De manera que bèn garbellada la cosa, tots los esforços de aquets tétrichs industrials quedan reduhits á tréures lo pá los uns de las mans dels altres.

La competència resulta tonta y repugnant.

Algunas vegadas hi pensat com en lloch de dirigir lo seu empenyo en disputarse 'ls cadáveres, no procuran establir una connivencia ab los metjes per aumentar tot lo possible lo consum.

Pero l' interés dels Galenos está radicalment

renyit ab lo dels bagulayres. Lo metje mentres tè malalt, tè parroquiá; tenint parroquiá, tè visitas y de las visitas viu. Un malalt es una obra, que 'l metje compon y estampa. En compóndrela é imprimirla hi inverteix tot lo temps possible. Unicament quan está acabada—y per gust del metje may s' acabaríá—es quan l' entrega al enqüaderador qu' es l' empresari de pompas fúnebres y fabricant de caixas mortuorias.

De modo que l' interés del metje y 'l del bagulayre, afortunadament per l' humanitat, són radicalment inconciliables.

De altra manera... ¡ay pobres de nosaltres!

La febre de servir al públich s' ha apoderat dels industrials de la mort hasta un punt que fá fredat.

Vostés sortiran á paseig qualsevol diumenje á la tarde, en un de aquets días nuncis de la primavera, en que 'l sol acaricia 'l cutis y la fresca marinada reanima 'ls pulmons: aniran per la Rambla, pèl Passeig de Gracia, pèl Parch, per qualsevol siti animat y concorregut y passarán l' estona distretament contemplant la cara fresca ó 'l péu petit y ben calsat de una minyona, l' ayre arrogant de un home jove, lo posat tipich de un pagés ó las andansas desembrassadas de un treballador... A cada pás veuran personas y escenas de aquellas que recull ab tan amor lo nostre dibuixant Mariano Foix, per servir las als lectors de LA ESQUELLA, baix lo títol de *Gent de la terra*. Donchs lo fabricant de caixas de mort avuy com avuy no gosa, no disfruta de aquest espectacle gratuhit.

Adelerat pèl negoci, no véu més que 'l vell apoplétich que arrossega 'ls pèus; lo jove encongit, tocat de la médula; l' infelís que tús ab cavernosa carraspera de tísich; la dona clorótica sense color als llabis; la cara verda del que sofreix una afecció al fetje; la criatura raquítica y escrofulosa que tè tremolins al contacte del aire, y mira y observa y 's neguiteja y 's demna de no poder entregar á tans y tans infelissos una pèlita targeta oferint los seus serveys ó un prospectet enumerant una per una las ventatjas del seu establiment.

¡Si al menos pogués demanarlos la cédula ó pendre nota del seu domicili! Ab aquets datos á la má, establiría un torn rigurós per carrers y per números, y aniria diariament á donar la passada, enterantse del estat de la cullita. Aixís, al caure un fruyt del arbre de la vida, la sèva má, sería la primera en recullirlo y embalarlo.

¿Creuhen exagerat aquest judici?

Donchs vagin llegint y veuran que si no hém arribat encaire á tal extrém estém en camí de alcansarlo.

Lo fabricant de caixas de mort busca y allega tots los informes possibles; per aumentar lo consum del article. Després diré de ahont acostuma á treure 'ls més preciosos.

Al tenir noticia de un malalt de cuydado, sobre tot, si aquest malalt es rich ó está acomodad, ja no 'l desampara un moment.

Si á la casa hi ha porter, hi vá duas ó tres vegadas al día, á pendre informes:

—¿Com está D. Fulano de Tal?

Lo porter, que 's figura havérselas ab algún conegut de la familia, diu lo que sab.

—Está una mica millor: respon, per exemple.

Y 'l bagulayre disfressa una mueca de disgust,

un moviment dels nervis que 's rebelan contra aquella millora inesperada, ab un maquina:

—Vaja, vaja, me 'n alegro... me 'n alegro...

—Está perdut: lo metje no dona cap esperansa; diu lo porter.

Y 'l bagulayre obrint los ulls en rodó y crispant las mans que porta ficadas á la butxaca, com si já fés presa, procura exclamar ab tó patétich mal fingit:

—¡Pobre senyor!

Desde aquell instant no sossega, y ell en persona ó en defecte d' ell un dependent voltan la casa de día, de nit á totas horas. L' imatge del corp esperant caure sobre 'l cadáver per apeixarse en sas despullas, es la que traduheix millor l' estat del tétrich industrial, quan espera una senyal exterior que li indiqui que 'is seus serveys son necessaris: que arriba l' hora del seu negoci.

Una criada que baixa l' escala apressuradament, ó 'ls plors desgarradors que 's filtran á través de un balcó; qualsevol incident de la catástrofe, son suficientes per indicarli que ha arribat la sèva.

Corra desseguida en busca de un auxiliar y torna á la casa que ha sigut objecte del assedi, puja l' escala: si troba la porta oberta 's fica á dins sense ceremonia; si está tancada truca y aprofitant lo dolor, l' aturrullament, lo desconsol de la familia, fingeix que acaban de avisarlo, cosa que la familia no ho extranya, ja qu' en semblants cassos, sempre hi ha un amich zelós que s' anticipa, y desde l' instant mateix, l' industrial comensa las sévas operacions.

Los parents del difunt no han de fer res: ell avisará 'l cotxe per l' enterro, 's cuydará de fer inscriure la defunció en lo registre civil, traurá la papeleta pèl sepeli, portará 'l bagul, guarnirá 'l quarto, avisará als capellans..... y presentará 'l compte.

Y 'l bagulayre del barri, l' industrial enemich, se morirá de rabia.

He promés indicar de ahont procedeixen los informes de que 's valen los fabricants de caixas de morts, per assegurá 'l tret, y vaig á manifestarho.

Los més espavilats y llestos contan ab agents actius en las principals parroquias.

Inútil dir que 'ls tals agents son los escolans majors.

Fins ara no sé que cap metje s' haja prestat á donar noticias de aquest género, que redundarian en desprestigi de la professió.

Peró l' escolá major no mira tan prim.

L' operació acostuma á realisarse de la següent manera.

Sonan unas quantas batalladas que indican l' eixida del viátich; y al mateix temps que Nos tramo surt de la iglesia, lo fabricant de caixas de mort s' hi dirigeix á tota pressa, atret per l' eco de la campana, y allá espera que torni 'l combregar.

Si 'l malalt es de cuydado y se l' ha extremaunciat, l' escolá major al passar, fá l' ullet al bagulayre y pochs moments després se troban en un recó desert de iglesia, y entre ells s' entaula 'l següent diálech á mitja véu:

—¿Qué tenim? pregunta 'l bagulayre.

—Peix gros, respon l' escolá. Venim de calsar las botas á un fulano: tal carrer, tal número, tal pis.

Ab lo qual lo bagulayre ja 'n tè prou, per comensar l' assedi.

De segur que 'ls haurá sorprés la frasse «*calsar las botas*» impresa en lletra cursiva. Es una locució perteneixent al caló místich de las sagristias. *Calsar las botas* vol dir: extremaunciar á un rich. D' extremaunciar á un de posició mitjana, se 'n diu: *calsar las sabatas*, aixís com *calsar las espartenyas* significa extremaunciar á un pobre.

Naturalment, quan se *calsan unas espartenyas*, lo bagulayre gira las espatllas tocant l' ase y se 'n torna á la botiga sense pendres la molestia de apuntar las senyas de la casa del malalt.

—¡Qué hi farém! serà per un altre día.

Y ara ja no falta sinó consignar una petita particularitat.

—¿Quin interés—preguntarán—pot tenir l' escolá de una parroquia, en comunicar los indicats informes?

Un interés com qualsevol altre.

L' escolá cobra un tan per cent de la factura del bagulayre.

Es una especie de comissionista.

Y molts días, ab cara compungida y posat místich, si convé escoltará 'l sermó de tal ó qual predicador que desde la trona llampegará contra l' esperit positivista y metalisat de la societat moderna, y al compás de aquells apóstrofes apostólichs, lo seu cervell anirá donant toms á la següent idea:

—Si las *botas* de avuy me valen tres duros, compraré unas *sabatetas* escotadas á la xicota: ara si 'm valen vint pessetas, li compraré unas *polacas*.

P. DEL O.

«LA VIDA ES SUEÑO.»

Aquesta era la máxima del senyor Florenci: la *vida es sueño*.

¿L' havia apresat veyent lo famós drama de 'n Calderón? ¿era potser un pretext pera dissimular la seva mandra?

May s' havia pogut averiguar. Lo positiu es que, aixís com molts personas agafan un altre *estribillo* y á tot lo que senten dir responen:—«¡Cosas del món!» ó «¡qué s' hi ha de fer!»—ell sempre y en totes las ocasions los sortia ab la mateixa camándula:

—¡Psè! ¡*La vida es sueño!*

Devegadas venia á tó ab lo que 's deya; altres cops hi queya tan bè com á un sant un canó d' artilleria;—alló del parell de pistolas ja es massa vell.

Pero ell no era home inclinat á mirar gayre prim.

Se tractès d' assumptos serios, se parlès de cosas alegres, se discutís de política, se murmurès d' algú, lo seu comentari ú observació final no podia variar:

—¡*La vida es sueño!*

Y ja li podían anar al derrera ab un fluviol sonant.

Los que no 'l tenían gayre tractat ni estaban al tanto de la seva vida íntima, al sentirli repetir aquesta frasse ab tanta insistencia, y, sobre tot, ab tan poca oportunitat, somreyan ab cert ayre de compassió y murmuravan en veu baixa:

—¡Pobre home! 'S veu que n' hi falta un hüll—

En cambi 'ls seus amichs d' anys, si bè estaban ja una mica plens de *la vida es sueño*, no podían desconeixe que 'l senyor Florenci tenia rahó sobrada per dirho.

— La seva vida era un somni; es á dir, una dormida contínua.

Generalment, las personas dormen, pera descansar y referse las forsas que han perdut durant lo temps que han estat despertat: lo senyor Florenci era tot lo contrari; estava algunas estonas despert, pera descansar y restaurar las forsas que havia perdut dormint.

Mès breu: lo género humá dorm per viure y gracias; lo senyor Florenci vivia pera dormir y res més.

—¡Dormir!—deya ell, posant los ulls en blanch, com aquell que proba una bona confitura;—¡dormir! ¿hi ha res en lo món més agradable y deliciós? Dormint l' home s' olvida de tot; de lo que déu, de lo que li deuhen, de las ingratituds dels amichs, de las falsetats de las amigas...

Posat á fer l' apologia del dormir, fins arribava á tenir rasgos d' eloqüencia.

—Reflexionin'ho tan com vulgan;—exclamava—sempre trobarán que 'l dormir aventatja á tots los demès plahers, entreteniments y distraccions. L' home qu' es aficionat á beure, á jugar, á viatjar, á las festas del amor, necessita disposar de molts diners: per dormir no hi ha necessitat de tenir ni un céntim. Per altra part, molts cosas, per richs que siguin, no las poden fer sense tenir companyia, sense 'l concurs d' algú. Si jagan ¿jugarán sols? Si estiman ¿s' estimarán la seva propia cara? Si viatjan ¿podrán ferho sense recorre á cotxeros, capitans de barco ó administradors de ferro-carrils? Pues per dormir no necessitan á ningú; poden dormir *vostés mateixos*, sols, solets, libres, independents...—

Y era tal l' entussiasme que s' apoderava d' ell quan se las enfilava per aquest cantó, que la major part de las vegadas se quedava adormit tot enrahonant.

Era un bon apóstol: predicava ab l' exemple.

En las varias ocasions que m' havia vist obligat á anar á casa seva per algun assumpto, fos al dematí, fos á la tarde, fos al vespre, sempre havia sostingut ab la seva senyora aquest mateix diálech:

—Déu lo quart. ¿Hi es lo senyor Florenci?

—Si senyor.

—Déu dormir ¿eh?

—Si senyor.—

Alguns cops no hi era.

—Es á tal puesto—'m deya la seva senyora.

—¡Oh! ¡qui sab!—responia ella;—á n' ell si que á tot arreu li vè bè.—

Y era la pura veritat.

Al café s' adormia fins que 'ls mossos lo treyan ó algun conegut li estirava 'l nas.

Pèls tranvías y vagonos dels carrils no feya més que dormir. Ell mateix contava que una vegada va pujar al tren per anar á Serdanyola, y no va despertarse fins á Manresa, y encara perque 'l revisor va demanarli 'l bitllet per foradarli.

Dels teatros no cal parlarne. Los pochos cops que hi anava, lo senyor Florenci convertia la representació en una llarga serie de bacaynas. L' última vegada qu' en Gayarre va cantar al Liceo, 'l nostre héroe, atret per la fama del gran tenor, va gastarse quatre duros per sentirlo. Assentarse á la butaca y adormirse va ser tot hú.

—¡Ha sigut una verdadera desgracia!—deya l'home al sortirne.—Hi dormit tota la funció: únicament me despertava quan l'espetch dels aplausos indicava que 'l tenor ja havia acabat de cantar.

Y anyadia després, ab certa melancolia filosófica:

—¡Quatre duros!... ¡May havia fet una dormida tan cara!

Los días que no gastava són—qu' eran poch—lo senyor Florenci estava bastant comunicatiu y fins tenia una mica de gracia.

—A vosté—vareig dirli una vegada—per forza n'hi han d' haver passat moltes ab aixó del dormir.

—¡Uy! Moltes; pero no n'hi fet may cas: *la vida es sueño*.

—Sí, es *sueño*; pero 'ls xascos que li haurán passat han sigut positius, ¿eh?

—¡Psè! De tot hi ha: ¿vol que n'hi conti algun?

—¡Ja ho crech! L' escolto ab verdadera atenció.

—Pues allá va un dels més xocants... ¿Quánt rato creurá que vaig estar per demanar als seus pares la senyora que tinch? Vaig estar tres horas.

—¿Sempre enrahonant?

—¡Sempre dormint! Recordo molt bè que vareig presentarme á casa 'ls sogres—que llavors encara no ho eran—á las quatre de la tarde, y vaig sortirne á las set tocadas. Hi arribo, 'm dono á coneixe, 'm fan pendre asiento, comenso á formular la petició, y tot parlant, parlant... me quedo adormit. La bona gent, per excès de delicadesa, va deixarme estar y 's va retirar sense fer ruido, y quan jo, á entrada de fosch, vaig obrir los ulls, no vaig sapiguer fer altra cosa que acabar de dir lo que havia comensat á las quatre, y corre desseguida cap á casa á sopar.

—¡Si qu' es un lance ben divertit!

—Pues més ho es lo que ara li contarè. Uns amichs m' havian convidat á casament. Nos reunim á casa del nuvi, aném á la iglesia, y, no sé cóm, m' assento en un recó y m' adormo. De repent m' aixeribeixo, veig l' iglesia deserta y surto volant al carrer. Afortunadament encare hi havian los últims carruatjes. Pujo en lo primer que 'm vè á má y al ser á dins, ¡cataplám! altra vegada adormit. Arribem á puesto y un' ánima piadosa 'm desperta. Obro 'ls ulls, baixo y 'm veig... ¿ahont diria?... ¡Al cementiri! Era que el sortir de l' iglesia m' havia ficat ab la precipitació en un cotxe d' un enterro que s' havia verificat ¡dugas horas després del casament!...—

Víctima de la mania de dormir, ó d' alguna altra cosa—que aixó pèl cas tan se val—lo simpátich senyor Florenci va morirse l' altre día, després d' una malaltia curtissima, un verdader *somni*.

¡Pobre dormilega!

Ignoro si es veritat que 'ls morts—com asseguran alguns—enrahonan dintre de la tomba; pero si ho es, ja 'm figuro lo que déu estar dihent tot lo dia 'l senyor Florenci:

—¡*La vida es sueño!*—

Y ara te rahò.

A. MARCH.

A UNA COTILLA.

SONET.

Cotilla que 't presentas com muralla del pit tan recatat de la donzella,

y tapas los defectes de la vella qu' encare vol lluhir sa requincalla;

de la dona que alegre al sarau balla corèssa, ahont lo pessich no hi fa tabella; de trampas y embolichs bona cistella y altrás cosas més duras que un se calla.

Tas formas son la causa, ¡oh sí, cotilla! de que l' home que á tú encisat se humilla, te despréhi al instant que t' escorcolla;

puig hi ha dona que quan per fi 's despulla, al treure't de son cos ab tanta embrolla, queda seca y més llisa que una agulla.

A. ROSSELL.

DERROTA DELS TARTUFFOS.

Gran batalla va empenyarse dissapte passat en la *Societat barcelonesa de Amichs de la Instrucció*, á propòsit de aquella memoria sobre extinció de la mendicitat, de que parlavam en un dels números anteriors de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

Los neos, fermes en lo propòsit de mutilar á la mida del seu gust un treball literari premiat en deguda forma, van passar la senmana reclutant adictes y á l' hora de la sessió van compareixe acompanyats de personas que no s' havian deixat veure may en aquella casa y fins de alguns capellans (tal vegada perque 'ls ajudessin á bèn morir) tals com los reverents doctors Almonacid y Saló.

La discussió estigué molt empenyada. Contra la proposició del senyors Pelfort, Guerra y Gispert, coneguts de aquesta feta ab lo nom de *los tres cotxeros dels morts*, van parlar llargament ab molt calor y gran copia de rahons los senyors Urgellés de Tovar, Vilá y Sellarés, Giró y alguns altres impíos, posant de relléu la ilegalitat del acort que s' intentava pendre y lo resolts qu' estavan á impetrar l' ausili de la autoritat superior pera que 's complissen los estatuts y reglament de la Societat.

Lo Dr. Almonacid tractá de seduhir als socios més de la crosta de baix, y si bè alcansá ferse seu al advocat Sr. Sorribas, prompte hagué de convèncers de que no es lo mateix perorar desde la trona, ó havérselas ab qui li pot respondre cara á cara y destruir los seus arguments ab altres arguments més sólits y fundats.

Resultat, que la votació, encare que per pochs vots, s' incliná á favor dels que defensavan la integritat de la memoria premiada, ab lo qual la Barcelonesa dels Amichs de la Instrucció s' ha fet digna del títol que porta.

Detalls: los senyors Pelfort, Guerra y Gispert declararen coneixe al autor de la memoria.

Ara bè, ¿á qui feyan la oposició? ¿A la personalitat ó á las ideas de aquest autor?

Lo Sr. Valls y Ronquillo després de haver retirat la seva firma del dictámen del Jurat, fentse ab aixó partidari de la mutilació de la memoria premiada, votá després á favor de la integritat de la mateixa.

Dels arrepentits es lo regne dels cels.

Y propi dels mestres de cegos es anar sempre á las palpentas.

Ultim detall: se parla de que alguns neos tenen lo pensament de dimitir lo títol de socis.

Es molt laudable. Tot bon cristiá déu evitar las ocasions de pecar mortalment, y com cada día está la ciencia més renyida ab la beateria, lo mi-

UNA BROMA AYGUALIDA.

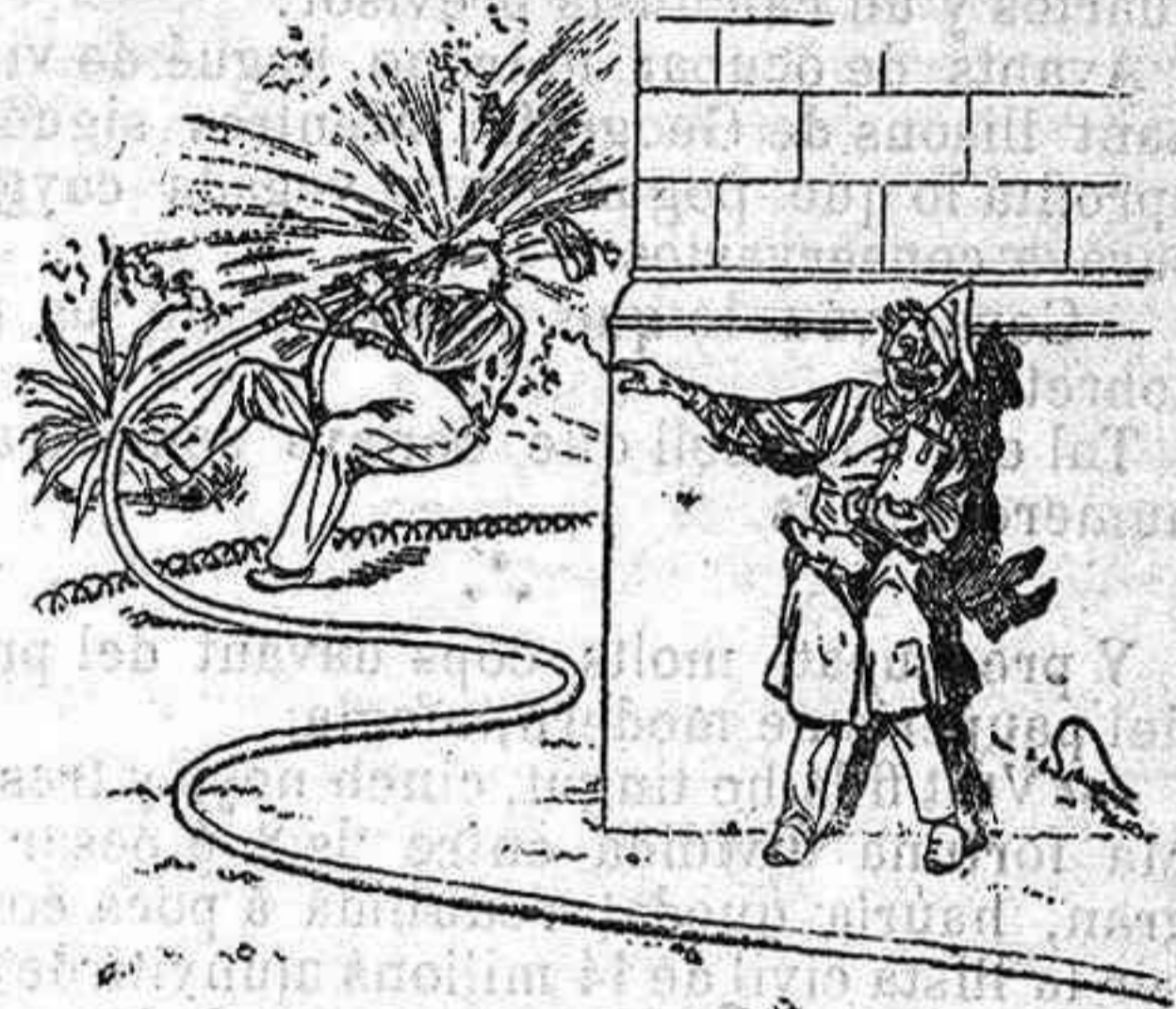
¡No rega poch de gust aquest home!

Tè, ja no raja.

¡Calla! Ara mira si hi ha cap brossa...

¡Alsa! ¡Quina dutxa!

llor que poden fer aquells sants varons es donarse de baixa en la Barcelonesa de Amichs de la Instrucció y entrar en la devota cofraria de Santa Quiteria, patrona contra la rabia.

UN QUE HO VA VEURE.

ENSORRAMENTS.

- ¡Y donchs! ¿qué va ser alló de ca la Ciutat, senyora Roseta?
- ¿Qué? ¿encara no ho sab? Nada menos que per poch s' ensorra tota. Figuris que van haverhi una pila de ferits.
- ¿Dels de dins?
- ¡Cá! Dels de fora; tot gent que passava.
- ¡Ay! Ja faig bè jo que may surto de casa per res, á no ser que siga per anar á comprar alguna cosa, com en aquest moment.
- ¡Ja pot ben dirho! Lo qu' es ara com ara, á Barcelona tenim la vida al encant. ¡Tot s' ensorra!
- ¿Tot Barcelona?
- ¡Casi, casi! ¿No veu que tot ho treuhen de pollaguera per mort de la ditxosa exposició?
- ¡Oy! A propòsit: ¿qué 'n sab?
- ¿De la exposició? Tambè s' ensorra. D' ensá que la están fent, ja hi ha hagut una pila de desgracias.
- ¡Ja 'n deubhen dir exposició per xó, eh?
- No sè si ho diuhen per xó ó per lo altre: 'l

- certus es que primer se va ensorrar una pilastra, y varen morir no sè quants homes; després va ensorrarse una viga que va badar lo cap á alguns mes, y per fi l' altre dia va ensorrarse una bastida y un grapat de gent hi va pagar lo pato.
- ¿Qué déu ferho aixó? ¿la mala direcció?
- No li sabría dir: lo que veig es que entre la verola y las obras de la exposició, aviat á Barcelona no hi quedarà un' ánima.
- Y... ¿qué 'ls fan als que moren treballanhi?
- Interinament los enterran: després potser los donarán alguna medalla.
- Escolti; y alló que posan al cap-de-vall de la Rambla...
- ¿Lo monument de Colón vol dir?
- Sí: ¿qué tambè s' ha ensorrat?
- Encare crech que nò; pero segons vaig sentir dir á una de l' escala, sembla que un dia d' aquestos hi passarà alguna cosa.
- ¡Bò! ¿per qué?
- Perque diu que va de tort: á la quenta l' han volgut fer massa depressa y...
- ¡Calli, dona, calli! ¿Massa depressa diu? ¡Si fa un remat d' anys que hi treballan!
- ¿Que hi treballan? Que no hi fan res, déu volguer dir. Si hi haguessin treballat, ja estaria llest y rellest.
- ¡Ab aixó si que tè rahò! Pero si fentlo tan poch-á-poch va guerxo, veji qué succehiría si l' haguessin fet depressa...
- ¿Qué vol dir? ¿qué ja hauría caygut? ¡Bueno! Lo mal pas passarlo prest. Pitjor ara que no te-

nim res acabat, y sempre estém ab lo mateix ay al cor... ¡Si s' ensorra! ¡si no s' ensorra!

—¿Sab qué 'm van dir que potser s' ensorraria també molt aviat?

—¿Qué? ¿la fatxada de la Catedral?

—No: la... ¡calli! ¿las dotze? ¡Reyna Santíssima! ¡Corro cap á casa! De fixo que l' olla ja se 'm déu haver ensorrat...

—¡Y tal! ¡no 'm creya que fos aquesta hora!... ¡No voldria pas que 'l mèu home 'm trobès aturada aquí! ¡Prou m' ensorrava una costella!...

MATÍAS BONAFÉ.

MONEDA DE LA HISTORIA.

Tothom sab que Lluís Felip, pare del Duch de Montpensier y rey de Fransa que sigué destrenat.... oportunament, era un gran amich dels quartos y un calculista previsor.

Avants de ocupar lo trono hagué de viure donant llisons de Geografia. Mentres sigué rey, s' aprofitá lo que pogué y una vegada caygut procurava conservarlos.

—Conservéu lo que puguéu... no 'us atraséu sobretot!...

Tal era 'l consell que donava sempre als seus numerosos fills.

Y preocupat, molts cops davant del problema del pauperisme modern, afegia:

—«Vuit fills he tingut, cinch noys y tres noyas. Ma fortuna dividida entre 'ls 8, á pesar de ser gran, hauria quedat reduhida á poca cosa, á no ser la llista civil de 14 milions munyits de aqueixa vaca de llet, coneguda ab lo nom de Fransa.

»Ara b'; si cada un dels meus fills y fillas tenen altres 8 noys, tindrem ja 64 Orleans: fins aquí encare podran passar. Pero si cada un de aquet 64 ne té 8 més lo compte s' eleva á 512 Orleans. Su-

posém que la mort ne suprimeixi la meytat y 'n quedarà 256.

»Si aixó succeheix, l' Europa veurá ab extra-nyesa á nêts del monarca, espellifats y obligats á fer sabatas per guanyarse la vida.»

Vels' hi aquí l' opinió de un personatge que va esguerrar la carrera.

Lluís Felip no havia nascut per rey, sino per comerciant.

Lo pintor Vernet se trobava en la cort de Nicolau, emperador de Russia, que 'l distingia ab la seva amistat.

Un día, estant de sobre-taula la conversa entaulada entre 'ls comensals prengué un caràcter polítich molt interessant.

L' emperador girantse de repent al artista li digué:

—Vernet, espero que, donadas tas ideas exageradament liberals, no voldrás pintarme un quadro que pensava encarregarte.

—De quin quadro s tracta?

—Vaig á dirtho: voldria que 'm pintessis una victoria dels russos sobre 'ls polachs. ¿Veritat que no me 'l pintarás?

—¿Perqué no?...—replicá l' artista.—¿No he pintat moltes vegadas á Jesucrist clavat en una creu?

Un diálech de la antigüetat clássica:

Preguntava Alcibiades á Sócrates:

—¿Com se comprén que pugas resistir lo génit rondinaire y alborotador de la tèva dona?

—¿No sufreixes tú 'l cant amohinador de las gallinas?

—Si; pero las mèvas gallinas ponen, còvan y 'm donan polléts.

—Donchs mira, la mèva dona 'm dona fills.

DE BON MATÍ.

¡Qué bonich, qué deliciós,
que poétich y que grat
es veure neixe lo día!
Res hi ha al món més bell y gran.

Veure aixecarse lo sol
apoch apoquet, llensant
raigs d' or que no tardan gayre
á iluminar tot l' espay.

Senti 'l gall que alegre entona,
encar que ronch, cant leal
per saludar lo nou día
que vida al món va donant.

Senti y veure mil aucells
de fi y colorit plomall,
triná y saltá entre 'l brancatje
ells ab ells enjoguessats.

Admirar lo manso riu
que serpenteja pe 'l prat,
d' aygua cristallina y pura
que pot servir de mirall.

Respirar la fresca brisa
que passa 'l temps murmurant;
flayrar de las flors l' aroma
que creixen entre l' herbám.

A CASA LA XICOTA.

—Dimontri! Desde ahir vespre no n' has perdut poch de greix...
¿Qué has fet? Ré: 'm torno beato y ara menjo molt de peix.

Trobarse humit de rosada,
contemplant lo cel blau...
¡qué bonich, qué deliciós,
que poétich y qué gran!

Entenémnos: tot aixó
jo no ho he vist; m' ho han contat;
puig jo tots los días dormo
fins dos quarts d' onze tocats.

LL. MILLÀ.

Si no fem en la Exposició Universal un paper
massa brillant, no podran dir los extrangers que
vinguin a visitarnos, qu' en materias tauromá-
quicas nos quedem endarrerits.

Al menos brillarem en una de las manifesta-
cions del art nacional.

Y si D. Francisco no logra salvar l' honra de
Barcelona que, segons diuen, está empenyada,
lo Sr. Piera, empressari de la Plassa de Toros
fará tot lo possible per salvarla.

PEP BULLANGA.

LLIBRES.

UN POBLE CATALÁ D' ITALIA.
—L' ALGUER, per *Eduart Toda*.

Ab aquest llibre acaba de donar lo Sr. Toda una nova mostra de l' activitat que 'l distingeix; del excelent cop de vista ab que observa lo modo de ser dels pobles que visita; de la inteligencia ab qu estudia son passat, y de aquell estil fácil, clar y atractiu, que colocan al Sr. Toda entre 'ls més notables escriptors del modern renaixement.

L' Alguer, comarca situada al Nort de la isla de Sardenya es una verdadera troballa. Allá viu un poble germá: sa llengua es la nostra mateixa: sos usos y costums se semblan als nostres: sa historia está íntimament lligada ab l' historia de Catalunya. Lo Sr. Toda ha recullit á mans plenas y segons ell indica, no tot lo que allí 's troba, sinó lo que primer li ha vingut á má, suficient y més que suficient emperó, per despertar l' interès de tot bon catalá, amant de coneixer la influencia de la nostra rassa y las fondas arrels que aquesta ha posat en aquellas apartadas terras, á despit d' extranyas influencias.

Aquell poble fa l' efecte de un arbre secular trasplantat, que dona fruyts indéntichs, als que produheix en sa terra natal.

Lo llibre del Sr. Toda es un pintoresch inventari de pormenors etnográfichs é histórichs del poble alguerés, paregut com una gota de aygua á un' altra, á un poble qualsevol de Catalunya.

Un petit anállisis donará una idea de aquesta obra.

Descriu lo Sr. Toda la comarca, fent notar que 'ls conreus son iguals als nostres, sent catalans també 'ls noms de las partidas en que 's divideix lo terme. y 'l de las distintas classes de ceps que s' hi cultivan. Fa luego una pintura de la ciutat y de la costa; y a's aforismes, refrans, proverbis y jochs de infancia consagra un capítul que no es dels menos interessants.

Se fixa després en los edificis públichs, transcribint un important document, tal es l' ofici que 'ls juhéus de la vila presentaren al virey Jofre de Ortaffa en 1541: senyala l' época en que las diverses comunitats religiosas s' establiren en la isla: historia la conquesta y alguna de las rebelions sufocadas pels reys de Aragó, acompanyant la narració ab documents de interès: dona una idea del govern municipal de la ciutat y dels privilegis que disfrutava: los subsidis de que vivia: la

Lo Sr. Piera, empressari de la Plassa de Toros, no vol ser menos que 'l senyor Riús y Taulet, empressari de la Casa Gran.

Entre 'ls dos no hi ha més que una diferencia: lo Sr. Piera paga de la seva butxaca las obras que mana executar, mentres que Don Francisco las carrega

sobre Barcelona.

Tinch entés que la Plassa quedarà enterament renovada interior y fins exteriorment. avants del primer del próxim Abril, y ja veuran com en aquest punt hi haurá més exactitut qu' en la famosa Exposició Universal.

Lo día primer de Abril, ó siga per Pasqua Florida, la Plassa se obrirá y s' inaugurarà á la vegada, y no com la Exposició qu' entre l' obertura y la inauguració passarán senmanas, mesos y tal vegada fins passarán anys.

Lo programa ja está determinat

Primera corrida: toros de Landaluce, á cárrech de las cuadrillas de Cara Ancha y Valentín Martín, que, com saben los aficionados, están en la flor de la edat y de la valentía.

Després de aquesta, preparinse á veure corridas.

Hi sentit á dir que se 'n donarán com una setantena, (cada día de festa y cada dijous) alternant los matadors més famosos y proporcionant banyuts las més acreditadas ganaderias, com son las de Moruve, Miura, Ibarra, Núñez de Prado, Concha y Sierra, Lagartijo, Conde de la Patilla, etcétera, etc.

fundació de la presó y del hospital y la terrible peste de mitjans del sigle XVII.

En lo capítol IX fa la historia del bisbat de Alguer creat pèl reys catòlics, mencionant los conflictes, rivalitats y competencias qu' en diverses ocasions estallaren entre 'ls Prelats y 'ls concells municipals. Lo capítol X tracta de las fortificacions de la vila; lo XI de la industria y producció, divent citarse com á curiosas las *ordinacions dels pagesos*; lo XII historia la derrota dels francesos manats pèl duch de Narbona en 1412, qual festa se celebra encare, cantantse unas coplas que tenen molt d' épicas: los XIII y XIV donan comte minucios, per medi de narracions de la época á que 's refereixen, de las visitas que feren á la ciutat monarcas com Pere IV y Carlos V, lo marquès de Castel Rodrigo y altres personatjes, acabant l' obra ab alguns pormenors biográfichs dels algueresos qu' en armas y lletras més han ilustrat sa ciutat natal.

Duascentas planas aprofitadas.

Y un llibre més agregat al caudal de datos que servirán algun dia per escriure degudament la Historia de Catalunya en la época més esplendorosa de la séva autonomia.

RATA SABIA.

PRINCIPAL.

Entre las novedats d' espectacle, com l' *Adiós Madrid* y la revista *De Madrid á Barcelona*, creguin que hi escauhen de alló millor aquellas obras que ab tot y ser vellas, resultan sempre novas; per exemple, la comedia *Mujer gazmoña y marido infiel*, que per cert ha obtingut un desempeñyo esmeradíssim, sobre tot per part de la Tubau, secundada ab acert per la Alverá, la Calmarino, la Gambardella y la Pino y pèls Srs. Garcia, Peña, Amato y Mesa.

Obras com la *Mujer gazmoña* restauran lo paladar dels amants del art dramátich.

LICEO.

Las produccions més aplaudidas durant la present senmana han sigut l' opereta de Sarria *Il babbeo é l'intrigante* y la de Lecocq *Gilda de Guascogna*.

En la primera lo públich demaná la repetició del septeto del tercer acte y de la bonica cansó italiana *funiculi-funiculá* que cantá ab la gracia que tè per costum lo tenor Bianchi.

En la segona se 'n endugué la palma la Urbinnatti interpretant la protagonista; la Rosselli estigué molt bè en lo paper de príncep y en Milzi feu un acabat professor, excitant continuament las riallas del públich.

ROMEA.

La pessa *¡Mala nit!* va fer riure al públich.

Per lograrho l. Sr. Pous ha triat bons modelos: la primera part de aquesta producció se sembla bastant á la *Nit de nuvis* y la segona tè un ayre de familia molt marcat ab lo juguet *Echar la llave*.

En lo desempeñyo s' hi distingeixen la senyoreta Fontova, y 'ls Srs. Fontova, Fernández y Pinós.

En lo benefici de la simpática dama jova senyoreta Cuello, qu' entre paréntesis, va ser obsequiada ab multitud de regalos molt hermosos, rams de flors y coloms s' estrená 'l quadro trágich del Sr. Perpinyá, titulat: *Ramiro de Rocamora ó Vida por honra*.

L' obra está escrita en hermosos versos ben cisellats, y l' acció, encare que senzilla, tè un desenllás á la moda d' Echegaray, que produheix un gran efecte.

Interpretada ab carinyo y esmero per la beneficiada y 'ls Srs. Isern, Martí y Virgili, l' autor fou cridat á las taulas, al final de la representació.

Lo próxim dilluns dona 'l seu benefici l' intel·ligent actor Sr. Pinós.

Programa: *Lo mercat de Calaf* de 'n Pitarra, *La barqueta de Sant Pere* de 'n Vidal (Eduardo) y la pessa *Indicis* de 'n Pous.

Las dos primeras fa molt temps que no han sigut representadas.

Per dimars s' anuncia l' estreno de *Lo plet de 'n Baldomero*, original del nostre company seyor Roca y Roca.

Aquesta producció es una comedia de costums barceloninas en tres actes y en prosa, y encare que 's tracti de un Baldomero, tinch entés que no tè res que veure ab l' héroe de Luchana. Segons noticias *Lo plet de 'n Baldomero* figurava á principis de temporada ab lo titol de *Caps y carabassas* en los cartells de la empresa.

No crech oportú dirlos res més, sinó que 'l reparto s' ha fet de la següent manera:

CARMETA, Srta. Fontova.—SRA. MADRONA, senyora Pallardó.—TERESONA, Srta. Llorente.—SR. JAUMET, Sr. Fontova.—BALDOMERO, Sr. Isern.—SANTIAGO, Sr. Fuentes.—BERTRÁN, Sr. Goula.—SIDRO, Sr. Soler.—GABRIEL, Sr. Arenyas y CAP DE COLLA, Sr. Marqués.

TÍVOLI.

Res de nou.

Las verdaderas novedats tinch entés que no 's deixarán veure fins després de Pasqua.

NOVEDATS.

Per fi s' ha estrenat *El heredero de Belvedere*, del qual podém dir qu' es un drama en un prólech, cinch actes y *dugas decoracions*.

Lo prólech es ben filat: los cinch actes apareixen algun tan confosos, encare que salpicats de situacions, tipos y detalls de un efecte segur.

En quan á las decoracions son magníficas.

La del acte quart representa la terrassa de un manicomi prop de un antich castell y está molt ben composta y admirablement pintada. L' escenari s' aixampla: los edificis y demés pormenors dels primers termes alcansan un rrelléu extraordinari y l' horisó, á l' esquerra del espectador produheix ilusió completa.

La del acte quint representa la sala artesonada de un castell abandonat. Los dos quadros antichs colocats en las parets del fondo constitueixen un detall primorós y molt ben entés; y l' artesonat, baixant per medi de una cábria fins aixafar al traïdor com á un cuch, es un cop d' efecte de una forsa irresistible pèl públich de las galerías, aficionat al género melodramátich.

En l' execució sobressurten las Sras. Mena y Monner y 'ls Srs. Tutau y Capdevila.

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

Als tranvías hi ha gent que aprofita 'l temps llegint, altres dormint .. y altres prenent vistas.

—Vaja, que si jo fos arcalde primer, aixó de la Ex-
posició no hauria anat d'aquest modo.

—¿Sab si per aquí hi viu lo reverent mossen Macari?
—¿Reverendos en este carré? Aquí no viven más
que tremendos.

Y á propòsit: lo Sr. Tutau celebra demà dis-
sapte 'l séu benefici ab *El heredero de Belvedere*.
No li faltará un plé.

CATALUNYA.

Las funcions de la Companyia infantil ó á lo
menos la sarsuela *Cadiz* está amenisada ab la
banda del *Asilo naval*, composta de bailets de
curta edat.

¿Volen canalleta?

Cap á Catalunya.

CIRCO EQUESTRE.

S' ha reproduhit trobant iguals aplausos qu' en
temporadas precedents, la pantomima titulada *La*
cenicienta ó la zapatilla de cristal.

La manera espléndida ab que 'l Sr. Alegria pre-
senta aquesta classe d' espectacles, fá que siguin
tan del agrado del públich, que aquest, ab tot y
ser fora d' estació, acut en gran número á las
funcions del *Circo Equestre*.

UNA ESTRELLA.

Se diu Zelig Weil y canta en l' *Eden Concert*,
carrer Nou de la Rambla.

Ha vingut anunciada com una celebritat de Pa-
rís y ho es en efecte.

Es una cantant admirable. Sas filigranas no te-
nen préu.

No dupto que tot Barcelona anirá á sentirla.

R. I. P.

La mort, de un quan temps ensá, s' está cebant
en la gent de teatro.

En poch temps han deixat d' existir l' escenó-
grafo Mariano Carreras, autor de algunas nota-
bles decoracions que figuran en lo repertori del
Gran Teatro del Liceo y D. Bartomeu Carcas-
sona, que últimament desempeñava 'l càrrech
de administrador del mateix teatro y que anys en-
darrera havia donat á la escena algunas obras ca-
talanas sumament aplaudidas, entre las quals re-
cordém *L' incendi de Hostalrich*, *Cada ovella ab*
sa parella y Gent de barri.

Tan l' un com l' altre eran personas de mérit y
molt apreciades per sas bonas y hermosas con-
dicions de carácter.

N. N. N

LA TETA Y EN TITO.

(IDILI).

—No filis, Teta mèva,
para y escolta
quatre ó cinch parauletas
d' alló més dolsas.

¿Sabs que t' estimo
y 'm fas perdre la gana,
la son y 'l tino?

—¡Ay! Titó méu, no cridis,
perque si cridas,
es facil que 'ns escoltin
y que se 'n rigan,
tan las ovellas,
com las cabras, las vacas
y las floretas.

—¿Perqué no podré dirte
que tens la cara
vermella y rodanxona
com un tomátech?

Y unas manetas
d' ulls de poll y duriciás
totas cubertas?

—A mí també m' agradas
perque ets de broma,
dus la cara picada
de la pigota,
y á mes, quan ballas
te posas espartenyas
ab betas blavas.

—Doncas, si tan m' estimas,
deixa á las cabras
que pasturin soletas
junt ab mas vacas,
y allá á la molsa
ajassats com dos burros
matém las horas.

—Jo no m' ajech á terra,
puig las faldillas
massa sé que ab la molsa
s' embrutarían,
y un cop á casa
de segú' un fart rebría
de garrotadas.

—Deixa, donchs, la filosa,
marxém depressa
y á ciutat enmenemos
vacas y ovellas;
y duré botas,
casaca y per tot dia
barret de copa.

—Duré vestít de seda,
gorro y sombrilla,
arrecadas, rellotge
y á més botinas;
y de la Teta
lo Titó será l' home,
lluny d' esta terra!..

Y decidits s' aixecan
pastó y pastora,
caminan trenta passos,
tocan las dotze;
míranse un rato
y van corrent al poble
á menjar farro.

FOLLET.

El *Boletín oficial eclesiástico* publica tot sovint
certs escrits que fan venir la rojor á la cara y la
rialla als llabis.

Se tracta de las Sentencias del Tribunal ecle-
siástico y com totas ellas versan sobre las *inte-*
rioritats del matrimoni, figurinse si se 'n escriu-
rán de cosas raras y picarescas.

Marits que volen separarse de la dona; donas
que pretenen separarse del marit .. l' una perque
ell... l' altra perque ella... etc. etc.

Qualsevol vaji al teatro á divertir-se. Més val
ser provisor de la diócesis, encare que un haja
de portar corona á la clepsa, ó encare es millor ser
escribá com lo Sr. Carbó que no té la obligació de
vestirse pel cap, pot deixarse la barba y tenir

LA LOTERÍA EN PROYECTO.

Lo tren se'n du 'ls bons patricis
que 'l permís han d'alcansar,
y don Paco ja comensa
à ensajarse à remenar.

dona y familia, á pesar de lo qual firma todas las sentencias de aquest género.

Días passats una de aquestas sentencias sigué reproduhida en lo *Brusi*, previa la supressió dels *resultandos* y dels *considerandos* que á jutjar pèl fallo devían ser de primera forsa.

Se tracta de una senyora que demana la anulació del matrimoni, fundantse en que 'l seu marit... res, alló del Conde de San Antonio.

—¿Qué li ha fet lo seu marit?

—Res... y de aixó 'm queixo.

Al marit:

—¿De qué 's queixa la seva senyora?

—No 'n fassi cabal: la mèva dona demana sempre cosas impossibles.

Donchs calculin que tal serían los *resultandos*, quan lo fallo es com segueix:

«Fallo: que no ha lugar á declarar la nulidad del matrimonio celebrado entre D. Andrés R. (suprimeixo l' apellido, encare qu' en la sentencia hi figura ab todas las lletas) y D.ª Tiburcia S. celebrado en 30 de noviembre de 1882 en la Parroquial iglesia de San Miguel Arcángel de esta ciudad; y que debo mandar y mando á ambos consortes *cohabiten continuamente en el mismo domicilio durante un trienio, en el que deberán*

prestarse mutuamente á realizar los fines del matrimonio; sin hacer especial condonación de costas.»

Si 'ls capellans se casessin, res tindria d' estrany qu' en certs cassos s' ocupessin de aquestas cosas.

Pero ells, dedicats á consagrar hostias, á practicar la virtut y la pureza, á fomentar la oració, á fixar la vista en lo cel, *cohabitant espiritualment*, per valerme de una metàfora, trobo molt estrany que tinguin d' entendre en certa classe de assumptos que no tenen res de espirituals y que son més propis de la medicina que de la teologia.

Un periódich local acaba de descobrir un nou tenor.

Te 22 anys y fá de sereno.

Los vehins del carrer de Caspe, Bailén y adyacentes tenen la fortuna de sentirlo cada nit cantant l' hora per aquells encontons.

¿Qué fá D. Fransisco de Paula?

À un sereno de aquesta conformitat se 'l envia al Conservatori.

No sería mala idea que á tots los de la corporació se 'ls fés ensenyar de música.

¿No aprenen de francés los municipals?

Donchs que no siguin menos los serenens, y que 'ls extranjeros que vingan á visitarnos pugan dir que Barcelona es una especie de Atenas y D. Francisco de Paula un verdader Pericles.

Un Pericles ab patillas.

Días endarrera vá celebrarse en lo Teatro de Catalunya una conferencia teórica-práctica per la professora de tall Sra. Ruiz y Alá, directora del *Colegio Central de Corte*.

La professora vá realizar alguns del seus treballs ab notable precisió, de manera que moltes de las senyoras que ocupavan las localitats del teatro, no contentas ab aplaudirla varen tirarli un gran número de rams de flors y de coloms.

Un detall: ocupava 'l fondo de l' escenari una imatge de la Puríssima Concepció, que no se que tingui res que veure ab l' art del tall.

¿Pero que si ha de fer!

En moltes iglesias no 's veuen més que comedians; just es qu' en los treatros se vegin de tan en tan imatjes devotas.

Los nostres lectors ja recordarán lo que deyam en un dels últims números, referent al gran panorama de «La Batalla de Plewna» que s' está instalant en la Gran-via, pera exhibirlo próximament.

Avuy podém elogiario á més fonament y ab complerta seguretat, ja que gracias á la amabilitat dels duenyos d' aquest Panorama, hem vist la maravillosa obra del pintor Philipoteaux, y debém confessar que hem quedat encantats. Verdaderament no 's pot donar una concepció més gegantesca ni més ajustada á la veritat. *La Batalla de Plewna* no sembla un panorama, sinó un quadro plé de vida y de moviment. L' espectador se fa ilusió de que trepitja 'l terreno y 's creu estar davant de la ciutat turca, presenciand la heroyca defensa d' aquells soldats indomables.

Estém segurs de que 'l cèlebre panorama donará honra y profit als que han tingut la bona

idea de portarlo, ja que no serán sòls los barcelonins los que anirán á véurel, sinó tots los forasters que ab motiu de la Exposició vingan á Barcelona.

Los lectors de LA ESQUELLA se convencerán de la justicia de las nostras apreciaciones, fulejant alguns dels nostres próxims números, pues tenim lo propòsit de publicar per medi de dibuixos los fragments més notables de «La batalla de Plewna.»

Lo segon tros de la columna del monument á Colón diu que va de tort.

Ja fa temps que á Barcelona son moltes las cosas que tenen que adressarse.

Vingan ápats.

Diumenje va havern'hi un en una de las naus del Palau de la Industria, á pretext de haverse colocat la cuberta.

La taula tenia la forma de un clau.

¡Bon símbol!

Lo clau que 'ns deixarà clavats per sempre més.

A propòsit del ápat, al qual, com es de rigor, va assistirhi 'l ciutadá benemérit, deya un aixerit:

—Suposavan que 'l Palau de la Industria amenessava ruína y per aquest motiu comensan á posarhi puntals.

Un problema fisiològich:

«Per empunyar la vara de Barcelona, ¿qu' es lo que més se necessita? ¿Cap ó ventrell?»

Ja está decidit.

No bastan los empréstits per fer frente á l' Exposició universal y s' ha trobat la manera de recullir fondos: s' efectuará una lotería.

Y ara vé lo més important.

Una comissió de regidors anirá á Madrid á sollicitar del govern la corresponent autorisació.

Y si aquesta arriba á obtenirse, un' altra comissió de regidors hi anirá també á presidir las operaciones del sorteig.

Aixó es lo més essencial.

Dos comissions que anirán á passejá 'l rumbo, y á fer las grans arrossadas.

Dos comissions que sense pendre bitllet, traurán la grossa.

Vaig assistir l' altre día al Establiment de ayguas azoadas, sistema Avilés, situat en los baixos de una casa del carrer de Pelayo, próxima á la Plassa de la Universitat.

L' establiment corra á càrrech de D. Ramón Corminas y Payrá y está dirigit pèl doctor don Amaro Masó Brú qu' es una especialitat en lo tractament de las malalties del aparato respiratori.

La instalació es notable: á més de la font, qu' es molt elegant, hi ha la sala de consultas dotada de aparatos é instruments de una gran utilitat; una sala de inhalacions limpia y suntuosa; sala de pulverisacions també notable, y en los subterranis diverses màquines per la depuració de l' aygua y per la fabricació del azoe de que s' impregna, quedant en disposició de ser utilizada, per combatre las afeccions de la laringe y dels pulmons.

Hi sentit parlar de moltes curas realizadas per aquest sistema.

No es estrany; las ayguas azoadas adquireixen condicions semblants á las tan renombradas de Panticosa, y com que al carrer de Pelayo s' hi va ab tota comoditat y aquí no es de témer la cruessa del clima, los malalts poden gosar de comoditats totalment impossibles en aquell establiment situat en lo cor dels Pirineus y objecte de una especulació moltes vegadas repugnant.

Per altra part, l' inventor de las ayguas azoadas Sr. Avilés es un espanyol, y aquesta circumstancia 'l fa més recomenable.

Ab lo nom de *labor fina* han sortit uns nous cigarrillos de Cadiz, qu' en efecte: son detestables.

Si aixó passa ab los cigarrillos de *labor fina*, comensin á calcular que succehirá ab los de *labor ordinaria*.

Será cosa de posarse'ls als llabis y morirse de repent.

Sembla que 'ls cascos destinats als municipals de Barcelona vindrán de Viena.

Una idea.

Quan los municipals estigan prou al corrent del francés, no será mal qu' estudihi'n l' alemany.

Y podrán guardar lo que aprenguin de aquesta llengua, sota del casco de Viena com sota de una alambra de guardar vianda.

Llegeixo:

«Ha mort lo general Carbó.»

Epitafi:

«Aquí descansan las cenizas del general Carbó.»

A Madrid s' ha estrenat ab éxit un arreglo del drama de Sardou titulat *Ferreol*.

En aquest punt, Barcelona va anticiparse á Madrid, ja que la mateixa producció notablement arreglada pèl Sr. Fábregas, va ser estrenada aquí en lo *Teatro de Catalunya* lo día 14 de novembre de 1886, sent molt ben rebuda pèl públich.

Una actrís feya 'l seu benefici, y com es de costum va regalar tota la localitat als amichs y coneguts.

Y com es de costum també, en lo moment culminant de la representació, van tirarli gran número de coloms.

Un de aquells que sempre 'n tenen una per dir, exclamá:

—Mirin, aquest es l' únich cas en que 'ls coloms fugen del arrós y s' en van al escenari.

L' Ajuntament ha manat construhir unas planxas de metall blanch de forma ovalada que s' colocarán en los carruatjes en que hi vajin regidors ab carácter oficial.

Ja ho sabrem en lo successiu.

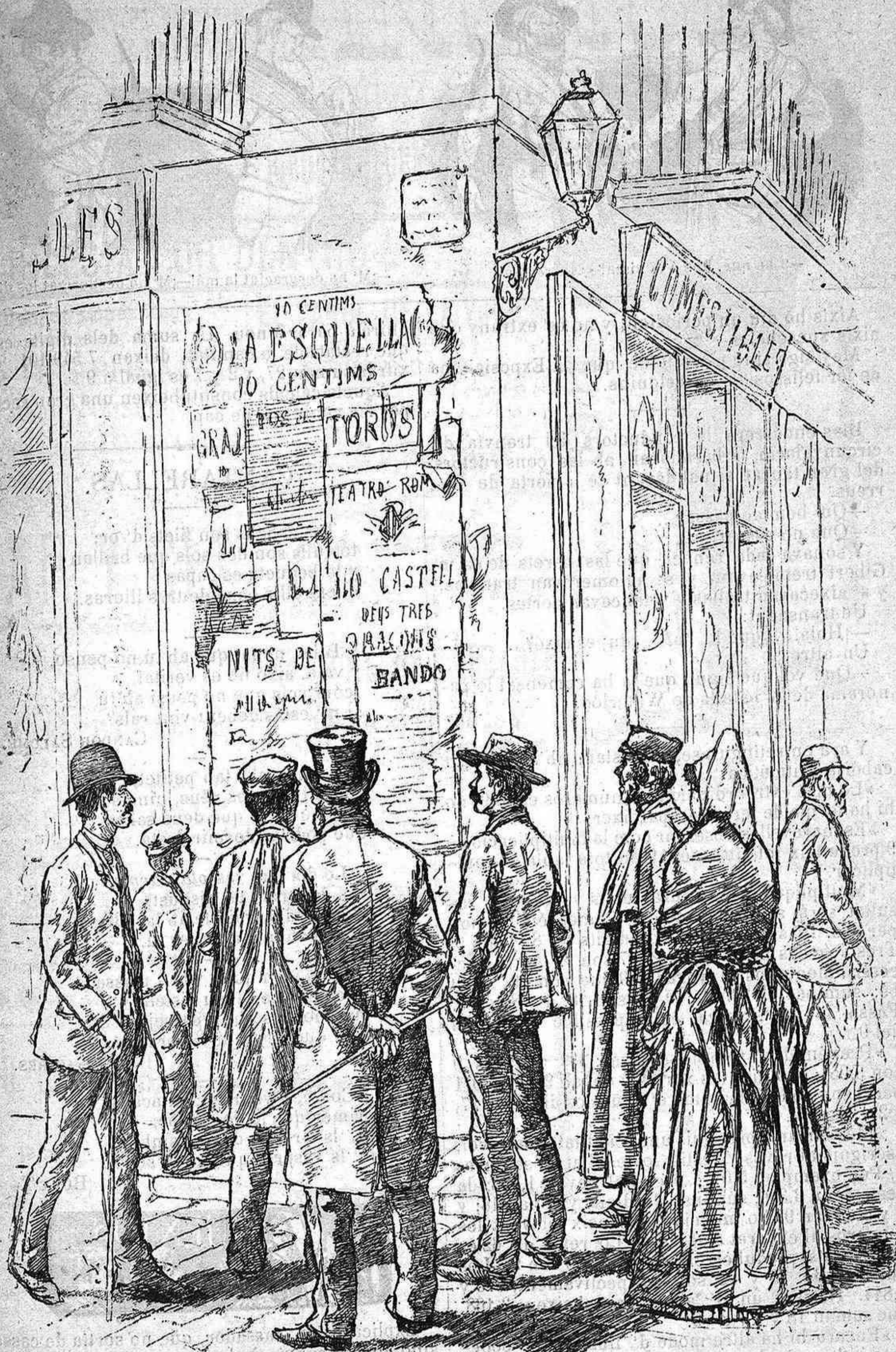
Lo ram de pí es la senya de las tabernas.

La planxa, la senya dels regidors.

Ventatjas de la próxima Exposició:

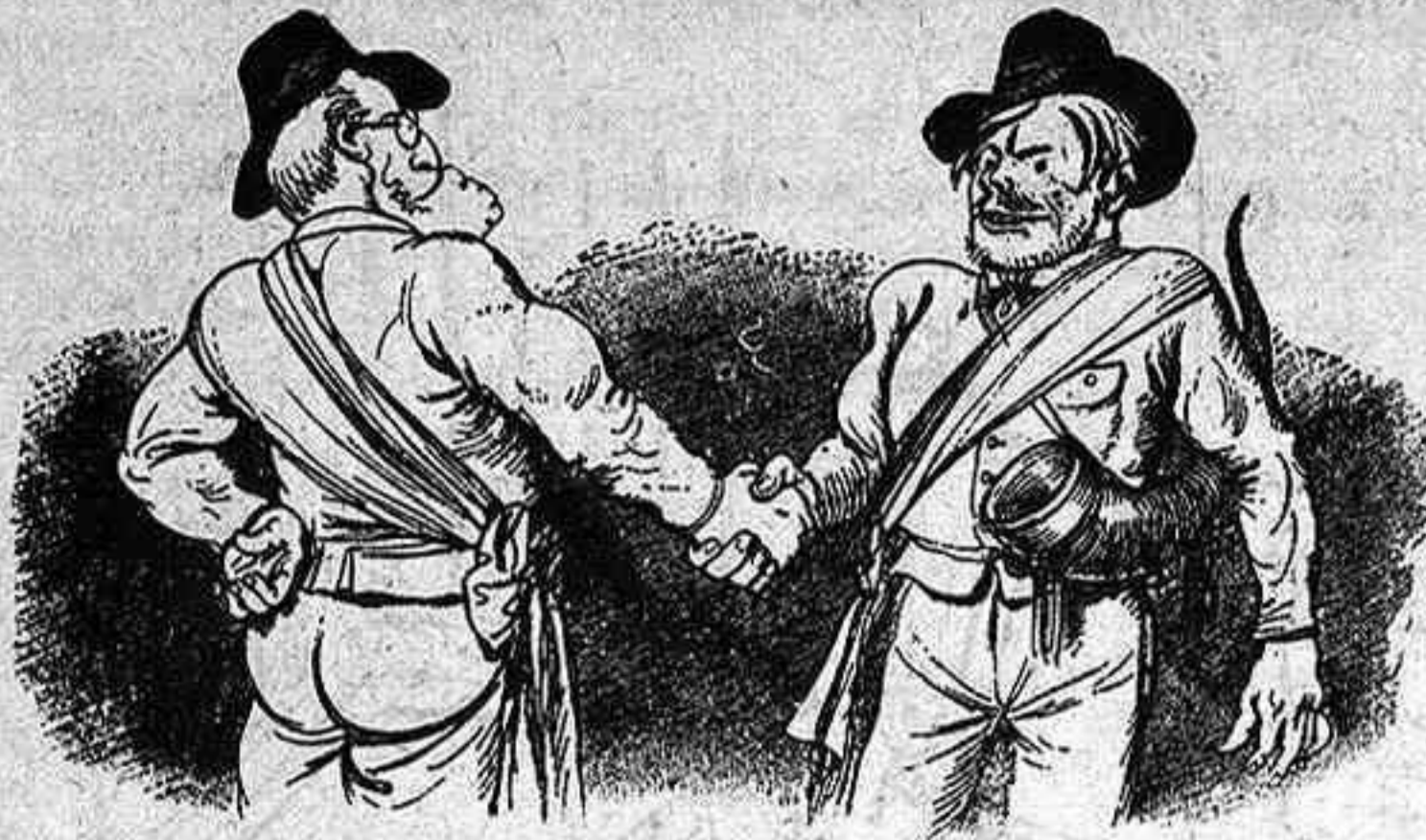
«Hem sentit á dir que 'ls venedors de queviures de varias classes tractan de associarse y establir un compromís entre ells, per elevar en general lo preu dels articles de primera necessitat durant l' época de la Exposició é impossibilitarse mútuament d' establir competencias y abaratar los preus.»

INSTRUCCIÓ PÚBLICA Y GRATUITA.

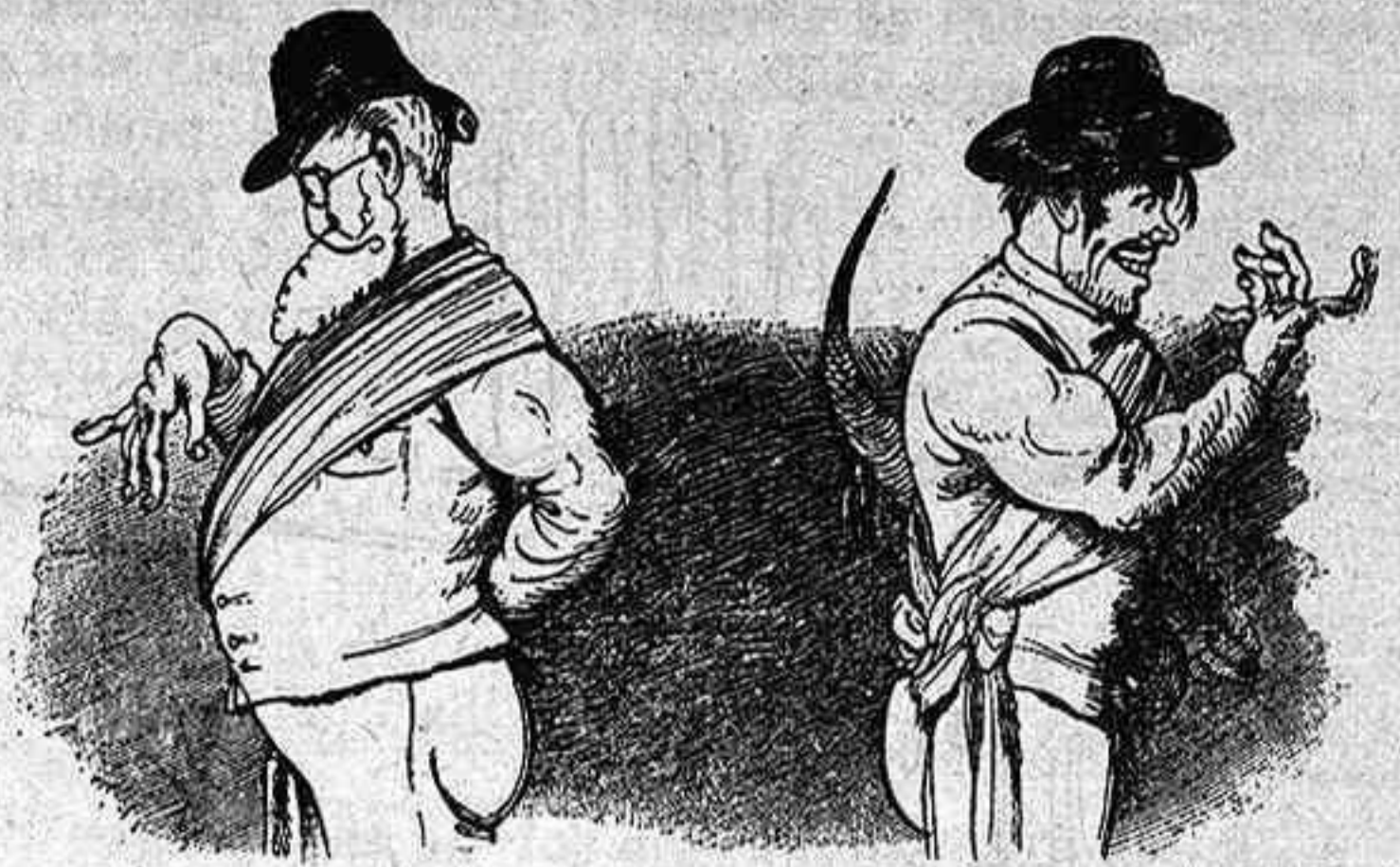
Anuncis, bandos, programas...
¡Gran remedio!... ¡Gran función!...
Lectura per tots los gustos
y al alcans de tot lo món.

CARA.

—¡Con que, fins á la vista!— ¡Au revoir!

CREU.

—¡M' ha desgraciat la mà!— ¡M' ha desllorigat los dits!

Aixís ho diu un periódich, y no es extrany que aixís succeheixi.

May siga sinó per alló de que la Exposició ha de fer felissos als barcelonins.

Días endarrera 'ls conductors del tranvia de circumvalació, 's barallavan ab los constructors del gran tancat situat davant de la porta de Co-reus.

—Qu' hem de passar...

—Que no passaréu...

Y sonava cada renech que las parets de ca 'n Gibert tremolavan, y s' aglomeravan tranvías, y s' aixecavan trallas y 's tancavan portas.

Un transeunt:

—¡Hola!... ¿qué hi ha?... ¿qu' es aixó?...

Un altre:

—Que vol que sigui: que ja ha comensat lo pa-norama de la batalla de Waterlloo.

Y ara entretinguinse, si gustan, ab la següent cabòria aritmética:

»Lo més extraordinari dels números es lo 9: no hi ha forma de ferlo desapareixer.

»Es marvellós observar com la multiplicació de 9 produheix infaliblement 9 en tota taula de mul-tiplicar.

»Multipliquis per la xifra que 's vulgui y 'l re-sultat será sempre 'l mateix. Comensém ab nou per dos, 18: súminse los dos dígitos 1 y 8, y son 9. Tres vegadas nou son 27; 2 y 7 son 9. Aixís suc-cessivament fins 11 vegadas 9 que son 99. Molt bè: súminse 'ls dígitos; 9 y 9 son 18; 1 y 8 son 9. Fássis lo que 's vulga, es impossible escapar-se del 9.

»Preném dos exemples al acás: 339 vegadas 9 son 3,051; súminse las xifras, y donan 9. Sía 5,071 per 9 son 45,639; la suma d' aquestos dígitos es 27, y 2 y 7 son 9.

»Mès encara: prenguis una cantitat qualsevol, escriguis al revés y restis: lo resultat de segur es 9. Per exemple: 5,071; escrit al revés 1,705; la resta dona 3,366; súminse 'ls dígitos y donan 18; y 1 y 8 donan 9. Lo mateix succeheix elevant los números al quadrat ó al cubo. Lo revés de 62 es 26; restats produheixen 36; y 3 y 6 son 9. Los quadrats de 26 y 62 son, respectivament, 676 y 3,844. Restant un d' altre, produheixen 3,168, que suman 18 y 1 y 8=9.

»Encara hi ha altre modo d' ilustrar la pode-rosa influencia d' aquest número. Escriguis una cantitat qualsevol; per exemple, 7,549,132: réstis d' ella la suma de las sèvas xifras y sempre s'

anirà á parar á nou. La suma dels dígitos es 31, que restats de la cantitat, deixan 7.549,101, qual xifras suman 27, y 2 y 7 es igual á 9 »

Aquets càlculs constituheixen una gran recepta per fer venir mal de cap.

CANTARELLAS.

Tos cabells son filets d' or;
tos ulls son dos sols que brillan
y ta boqueta es capás
d' engullir pans de tres lliuras.

A.

Dius, nena, que ab tú no penso,
y vaja, aixó no es veritat...
¿cóm vols que no pensi ab tú
si m' estás debent vint rals?

CANDOR SALOMÉ.

Tens lo nas tan petitet,
com hi tens los péus, nineta;
mes bè prou qué deus saber
que podrias dormir dreta.

Lo dia que vas *plantarme*,
vas donarme tal disgust,
qu' enfadat, vaig fe ab las altras,
lo que ab mí vares fer tú.

Cada jorn quan vas á plassa
tinch enveja al teu cistell;
puig no sols ab tú passeja,
sinó que hasta hi fas brasset.

J. F. GAVIRES.

Conta, y veurás com acabas
primer que jo de contar:
tú, 'ls tarugos de la Rambla;
jo 'ls vespres que no hi sopat.

BUFA T.

Explicava un cassador, que no sortia de cassa
sinó en companyia de la sèva senyora.

—Sí qu' es estrany; li observava un amich.

—Veurás, me l' emporto en calitat de reclam.

—¿En calitat de reclam? No t' entench.

(Continua á la página 160.)

LIBRERIA ESPANYOLA

Rambla del Mitj, 20, Barcelona

LOPEZ-EDITOR

ANUNCIOS

EL CUARTO PODER

NOVELA DE COSTUMBRES

POR

ARMANDO PALACIO VALDÉS

2 tomos en 8.º, Ptas. 6.

LA PRIMERA FRESA

Tomo 47 de la

Biblioteca DEMI-MONDE

Ptas. 1.

LA IGLESIA POR DENTRO

Tomo X de la *Biblioteca Mistica*. Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

Eduardo López Bago

LA DESPOSADA

(AMOR Y MISERIA)

Tercera parte de la Señora de Lopez

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

MAR Y CEL

TRAGERIA

EN TRES ACTES Y EN VERS

ORIGINAL DE

ANGEL GUIMERA

Ptas. 2.

UN POBLE CATALÁ
D'ITALIA

L'ALGUER

PER

EDUARDO TODA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

Un joven misterioso

POR

PAUL DE KOCK

Un tomo en 8.º con una cubierta al cromo, Ptas. 1.

EL FAROL DE LA VIRGEN

NOVELA ESCRITA POR

PEDRO ESCAMILLA

Un tomo en 8.º con una cubierta al cromo, Ptas. 1.

EL CABALLO

Sus enfermedades y tratamiento homeopático, extractado de la obra de

F. A. GUNTHER

Aumentado con capítulos, notas y observaciones hechas en más de 40 años de práctica, por **PEDRO SAGUER**.—Un tomo en 4.º, Ptas. 5.

EL BUEY DE LABRANZA

Y

LA VACA DE LECHE

Extractado de la obra de F. A. GUNTHER

POR

PEDRO SAGUER

Veterinario homeopático

Un tomo en 4.º, Ptas. 5.

VÍCTOR HUGO

UN LIBRO DE SUS OBRAS

Forma un tomo en 8.º magníficamente impreso y vale Ptas. 2.

JOSÉ BORRÁS

EL DUELO

ESTUDIO HISTÓRICO-CRÍTICO

Ptas. 1.

ALGO

COLECCIÓN DE POESIAS
Ptas. 3.

J. M. BARRINA

J. YXART

EL AÑO PASADO
Ptas. 2.

POEMAS

DE

D. RAMÓN DE CAMPOAMOR

	Ptas.
El tren expreso.	1'25
La novia y el nido.	1'25
Los grandes problemas.	1'25
Dulces cadenas.	1'25
Historia de muchas cartas.	1
El quinto no matar.	1
La Calumnia.	1
Don Juan.	1'50
Las tres rosas.— Dichas sin nombre.	2'50
El trompo y la muñeca.—La gloria de los Austrias.	1'25
Los amores en la luna.	1'25

FLOR DE UN DIA * ESPINAS DE UNA FLOR

Novelas basadas en los dramas de su mismo titulo, por **Manuel Angelón**.—Dos tomos en 8.º con una preciosa cubierta al cromo, Ptas. 6.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, ó bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravies, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

—Es molt senzill. La mèva senyora porta un sombrero adornat ab un perdigot dissecat...
 —Ah, ja entench... y las perdius...
 —S' hi deixan caure, qu' es una delicia.

Un subjecte conegut per sas ideas republicanas, deya:

—Pel mèu gust encare voldria viure en temps de Narváez y de González Brabo.
 —Sembla mentida que digas això... ¡un republicà com tú!... ¿Quín profit ne reportarías?
 —¿Quín profit, preguntas? Friolera: 'm trauria 25 anys de sobre.

Un pobre infelís se casa ab una dona grassa y grossa com un hipopótamo, y aquest casament extrany dona lloch á molts comentaris.

—¿Pero no diu que la havia tinguda per querida?

—Sí, sis anys de carrera.

—Y ara s' hi casa?

—¡Qué vols ferhi! Es una dona tan grossa que s' hi ha hagut de casar ab dugas partidas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—Ma-ri-a.
2. ID. 2.ª—Ju-li-a-na.
3. SINONIMIA.—Duch.
4. ANAGRAMA.—Sogra-Gosar-Rasgo--Argos--Orgas.
5. TRENCA-CAPS.—La créu de la masia.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Olivera.
7. INTRÍNGULIS.—Pollas.
8. GEROGLÍFICH.—Per trastos los nous anuncis.

XARADA-PROSPECTE.

GRAN BASAR DE'SASTRERÍA
 «LA CAMPANA TOTAL.»
 DE JOSEPH CAMPERRÓS.
 CARRÉ DEL HOSPITAL 103.

En aquest establiment se trobará una tres-quatre col·lecció de capás y sobretodos desde 4 á 20 duros.

Trajos hu mida de tots preus per senyors y collegials.

Corbatas de tota dos-quinta desde un ral.

Es menester hu cinch tres per ferse cárrech de la gran baratura que regeix en aquest establiment.

J. STARANSA.

II.

Lo mèu germá al seu xicot,
 potser no ho creurá ningú,
 no més ab cosa de un hu
 lo ha fet anar en dos tot

PAU SALA.

ANAGRAMA.

PÉRDUA. Lo dilluns passat se van perdre unas *totques* anavan colocadas dintre de una *total*. Se gratificará al que las trobi y las presenti en lo carrer de 'n Màrtirs Grossos n.º 6.

LLUS DE FRANCAVILA.

TRENCA-CLOSCAS.

D.ª ADELINA TORT.

TONA.

Formar ab aquestas lletras lo nom de una pessa catalana.

DOMINGO GRAN.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	—Nom d' un home polítich.
1	2	3	7	4	7	8	—Nom d' un sabi.	
4	5	3	7	8	1	—Fruyta		
8	5	6	7	8	—Nom d' un emperador romá.			
6	5	4	1	—N' hi ha á las llanxas.				
1	2	3	—Amaniment.					
3	2	—Nota musical.						
3	—Consonant.							

TOROS DE VEUREAYGUA.

PREGUNTA.

¿Qué es lo que 's pot veure dos vegadas en un moment, en un minut una y cap en tot l' any?

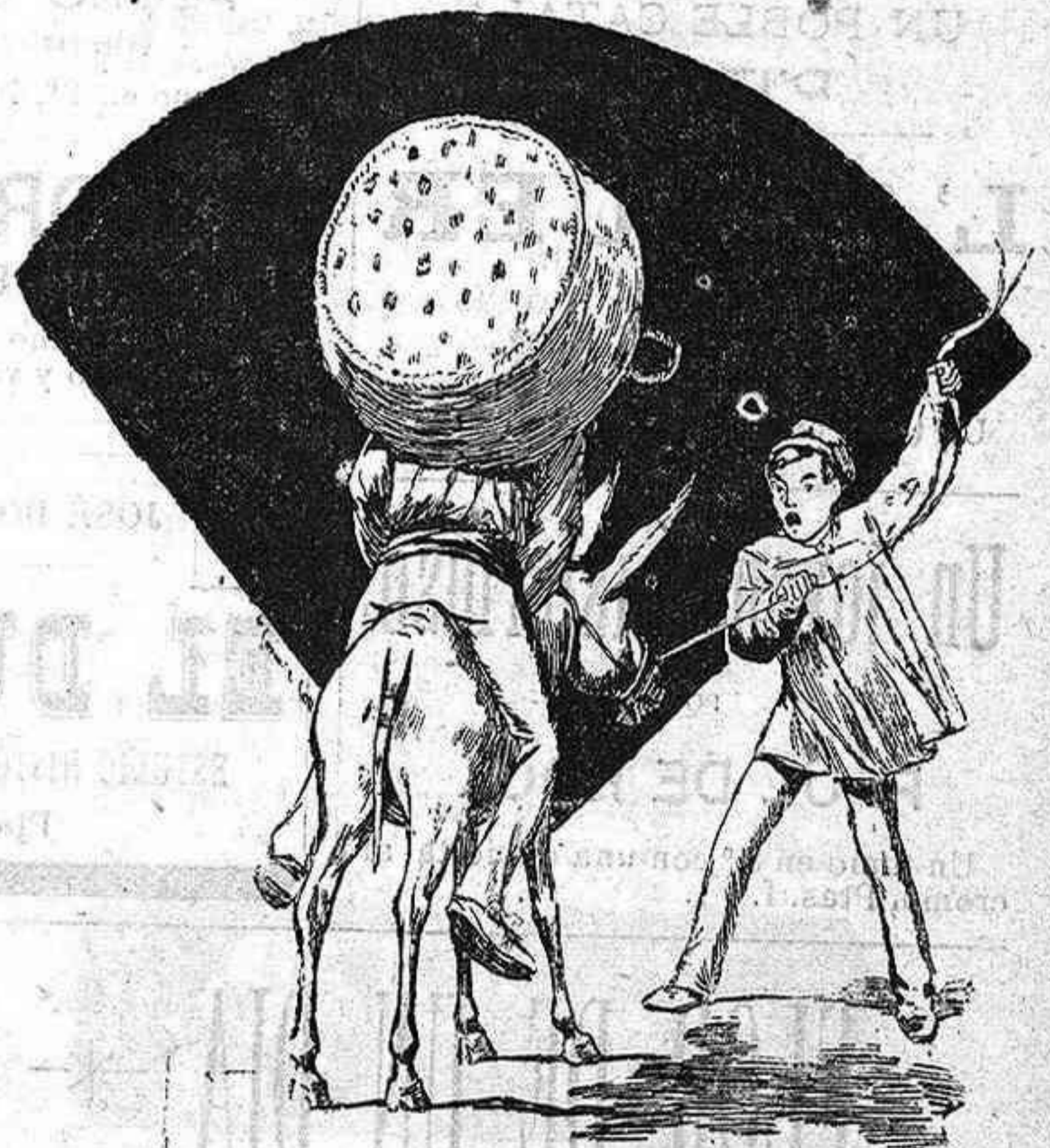
PETRUS.

GEROGLÍFICH.

LO
 TORDERA
 RE
 VAAA
 TONI

PAQUITO Y C.^a

UN BURRO ADELANTAT.

—¡Bo! ¿Perque es tan fosch t' aturas?
 ¡Au! Tú has de se *oscurantista*!
 —¡Ey, ey! L' animal es burro,
 pero no vol ser carlista.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.